Možná vás zarazí drsné počasí, možná budete mít chvílemi i strach – ale věřte mi, že téhle cesty nebudete litovat!

„Děti rády zůstávaly ve škole i po vyučování, jejich touha naučit se něco nové byla až dojemná," líčí Veronika.

Učila jsem děti v Himálaji. A vrátím se tam

Veronika projela mnoho zemí. Až náhodné setkání s na malém letišti pod horami změnilo její názory na

Stáli jsme s přítelem před nízkou budovou letiště v tibetském Ladakhu a před odletem ještě naposled pozorovali zasněžené vrcholky Himálaje. Kdy se sem zase dostaneme, prolétlo mi hlavou. Vtom jsem uslyšela češtinu.

„Jé, vy jste taky z Česka, odkud jste přijeli?" zeptala jsem se dvou mladých lidí s krosnami. „Právě jedeme domů, učili jsme dva měsíce děti ve škole v Mulbekhu," odpověděli mi a pak se dali do vyprávění. Líčili nám, že školu pod himálajskými velikány budují dobrovolníci z organizace Brontosauři v Himálaji. Škola už je z části hotová, a tak do nových tříd zároveň shánějí učitele angličtiny. Ten projekt mě nadchnul a už v letadle jsem věděla, že se do Himálaje zase brzy vrátím. Jenže už ne jako obyčejný turista...

„Reena, tibetská učitelka, byla nepostradatelná – dětem, které neuměly anglicky překládala," vzpomíná Veronika.

Cesta do hor

S batohem na zádech jsem procestovala Evropu, naši si tudíž zvykli. Když jsem se ale poprvé chystala do Indie, byli strachy bez sebe. „Vždyť tě můžou zabít! Nevíš, co se tam děje?!" říkali vybaveni hrůzostrašnými informacemi z médií. Jenže vyděsit se mě jim nepodařilo, touha poznávat jiné země byla silnější než obavy. Vždycky mě na mých cestách nejvíc přitahovalo poznávání místních obyvatel, jejich zvyků a kultury.

„Jsi úplný blázen, vždyť můžou tě zabít!" báli se naši.

Rok utekl jako voda a já už měla vyřízené vše potřebné, a tak nic nebránilo tomu, abych odletěla do oblasti, které se říká Malý Tibet. Přítele jsem musela nechat doma, v práci ho neuvolnili, ale pro tuhle cestu se nadchla moje kamarádka Anička Fitorová. Spolu jsme pak vymyslely projekt Cirkus. Podařilo se nám sehnat různé rekvizity a pomůcky na žonglování a ty jsme vezly tibetským dětem. Rozhodly jsme se výuku dětem trochu zpestřit a zároveň rozvíjet jejich motoriku.

Děti byly z naší přítomnosti nadšené. Poznaly jsme na nich, že většina z nich touží po vzdělání. Zůstávaly dobrovolně ve škole i po vyučování a chtěly poznávat další věci. A tak jsme tu my učitelé zůstávali. Někdo j eušil na kytaru, jiný malovat a já je učila češtinu. Děti pak běhaly po škole a česky volali: „Jak se máš? Ty jsi kočka!"

Vřelé přijetí

Svou přízeň nám dávaly najevo naprosto spontánně. Zvaly nás k sobě domů na čaj a handrkovaly se, ke komu půjdeme dřív. I jejich rodiče se chovali stejně vstřícně a srdečně. Byli chudí, ale přesto nás vždycky chtěli pohostit tím nejlepším, co doma měli. Tak vřelé a dojemné přijetí jsem vůbec nečekala.

„Jak to, že jste letěli učit děti v létě, když u nás mají školáci prázdniny?" zeptá se mě občas někdo. To proto, že tibetské děti mají prázdniny od prosince do konce února, kdy je v Himálaji nejtužší zima a cesty ke školám zapadají sněhem. Lidi jsou tam k sobě velice slušní, zajímají se o vás, zastaví se s vámi na ulici na kus řeči, zeptají se, jestli něco nepotřebujete. To se vám v Česku nestane. Jsou strašně ochotní, až vám to někdy může docela zkomplikovat život. Indové i Tibeťané totiž považují za obrovskou potupu a neslušnost odpovědět na otázku „nevím". Což se nám vymstilo, když jsme poslední den v Indii hledali zastávku autobusu, odkud nám jel spoj na letiště. Nikdo z dotázaných – jak nám došlo až později – to nevěděl, a tak nás posílali od čerta k ďáblu. Zachránili nás až místní policisté, kteří zastavili prázdný autobus. Ten nás na jejich příkaz odvezl a nám díky tomu neuletělo letadlo.

Opouštěla jsem tenhle kout země s těžkým srdcem. Nejraději bych tu zůstala už napořád. Když člověk přijede do cizích krajů jinak než pouhý turista, jen tak dokáže nasát tu pravou atmosféru. Byla jsem Malým Tibetem i jeho obyvateli doslova okouzlená.

Za rok se určitě vrátím. Kontakt s přáteli z Mulbekhu mám skoro každý den. Píšeme si, posíláme si fotografie a dva učitelé, se kterými jsem se spřátelila, projevili přání učit se po internetu česky. Tibeťané neodmítají západní svět, zajímají se, co se v něm děje, ale zároveň udržují svoje tradice. Snad jediné, co nemohou pochopit, je skutečnost, že nejste v pětadvaceti vdaná, a že nevěříte v žádného boha. A co nejvíc překvapilo mě? Místní děti a jejich upřímné nadšení a touha poznávat nové věci.

Tak zase za rok

Na cestách v zemích, kde je chudoba, nízká vzdělanost a tvrdé životní podmínky, člověk pozná lépe i sám sebe. Možná vás zarazí jiná úroveň hygieny, drsné počasí, možná budete mít chvílemi i strach, třeba se dostanete do situací, kdy si sáhnete na dno, ale věřte mi, že své cesty nebudete litovat. A co dala mně? Uvědomila jsem si, že bychom na sebe měli být milejší, a to platí i pro mě, taky yumím být protivná. Tady, více než tři tisíce metrů nad mořem, jsem pochopila, že bychom si měli vážit každého setkání. ■

Vyprávění Veroniky Vaníčkové zpracovala Alida Horváthová

Velbloudi jsou tady běžný dopravní prostřek. S kolegy si na nich vyjela i Veronika.

Foto: archiv Veroniky Vaníčkové

Setkání s dalajlámou

Podle původního plánu jsme měli všichni dobrovolníci odlétat z Česka 1. července. Věděli jsme, že se během léta chystá školu navštívit dalajlama. Jenže přesné datum bylo zatím ve hvězdách. Pak jsme se dověděli, že má přijet do Mulbekhu už 26. června, tedy týden před naším příletem. Pokoušeli jsme se proto přebukovat letenky, jenže letecká společnost nám to neumožnila.
„Kdy budeme mít další možnost setkat se s dalajlamou," řekl mi kamarád a fotograf Kuba.
„Máš pravdu," odpověděla jsem a letenku stornovala. Koupili jsme si tedy letenky nové a do Lahakhu odletěli o tři týdny dříve.
Mělo to ale háček – pár hodin před odletem jsem skládala státnice, jenže už jsem nestihla promoci. Rodiče na mě byli příšerně naštvaní, moc se na to těšili.
Pak přišel den, kdy měl dalajlama přiletět navštívit školu. To ráno se ale hory i údolí zahalily do husté mlhy. Foukal silný vítr a zemi bičovaly ledové kapky. „Bohužel, dalajlamův vrtulník nemůže vzlétnout," sdělili nám. Byli jsme strašně zklamaní. Už jsme se smiřovali s tím, že ho neuvidíme, když nám vedoucí projektu přinesl zprávu: „Dalajlama vyučuje v Choglamsaru, vesničce nedaleko Ladakhu, přijme vás zítra během přestávky."
Přijal celou naši dobrovolnickou skupinu. Architekti, kteří školu stavěli, mu ukazovali plány a vysvětlovali: „Školu stavíme tradičními způsobem, používáme i tradiční materiály."
Dalajláma potvrdil svůj pověstný smysl pro humor. „A je to bezpečné?" optal se. Vždycky jsem si přála setkat s Václavem Havlem, což se mi bohužel nepodařilo. Možná to bude znít nepatřičně, ale dalajláma je pro mě vlastně jediná adekvátní náhrada za našeho bývalého prezidenta.

POMOCI MŮŽETE I VY

Stačí se stát Himálajským patronem a pravidelnou částkou podporovat vzdělávání v Mulbekhu. Můžete poslat i částku jednorázovou nebo se účastnit akcí, jako je například Dobročinný kurz buddhismu.

č. ú.: 107-3766990267/0100
www.brontosaurivhimalajich.cz